

Yerlilerin biyoteknolojik ilaç yarışı

Dünyada biyoteknolojik ilaçların kullanım oranı yüzde 20'lere ulaşmış durumda ve artmaya devam ediyor. Türkiye'de de benzer bir durum söz konusu. Türkiye, biyoteknolojik ilaçlarda dışa bağımlı. İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası Genel Sekreteri Turgut Tokgöz, "Firmalarımız, ülkemizi biyoteknoloji gibi stratejik bir alanda geliştirmek için var güçleriyle çaba gösteriyorlar" diyor.

TÜRKİYE ilaç pazarındaki ithal ürünlerin yüzde 28'ini biyoteknolojik ilaçlar oluşturuyor. İlaç endüstrisi, tamamen ithalata dayalı bir biyoteknolojik ilaç tedarik modelinin sürdürülebilir olmadığı görüşünde. Tokgöz şöyle diyor: "Firmalarımız, ülkemizi biyoteknoloji gibi stratejik bir alanda geliştirmek için var güçleriyle çaba gösteriyorlar, bu alana uzun vadeli bakış açısıyla, yüksek maliyetli yatırımlar yapıyorlar. Son yıllarda endüstrimizin gündemindeki en önemli konulardan birisi de yurt içi üretim. İEİS olarak, ülkemizin küresel bir ilaç

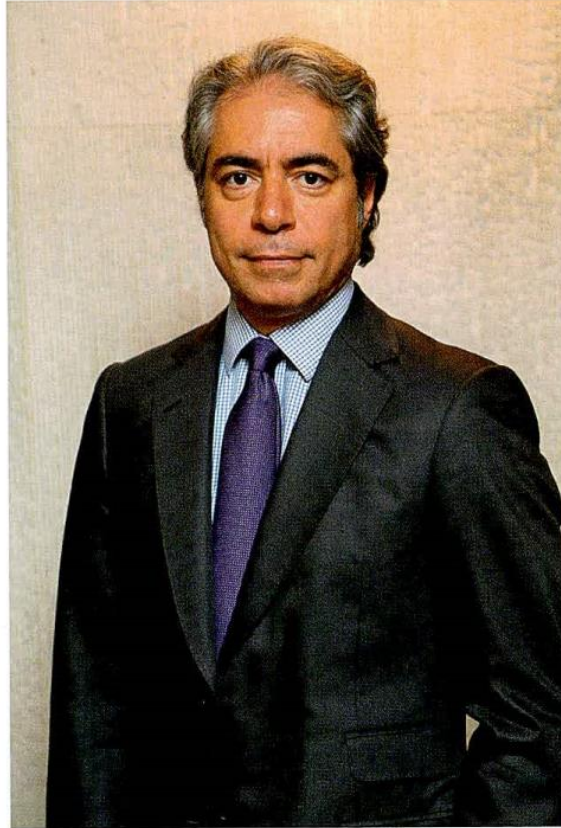
üretim merkezi olması öncelikli hedeflerimizden. Bu kapsamda Sağlık Bakanlığımızın önderliğinde 2016 yılında hayata geçirilen ilaç sektöründe yerelleşme ve teknolojik dönüşüm hamlelerini gönülden destekliyoruz. Endüstrimizin sahip olduğu üretim teknolojisi ile kapasitesini değerlendirmek ve üretmediğimiz ürünleri üretir hale gelmek için her türlü yatırımı ve hazırlığı yapıyoruz." Tokgöz, bu alanda yaptıkları çalışmalarını şöyle anlatıyor: "İEİS olarak bu alanda endüstrimizin yetkinliğini ve rekabet gücünü arttırmak, ülkemizde

bu alanın gelişimine daha etkin bir katkı sunmak amacıyla 2016 yılı sonunda Türkiye Biyoteknolojik İlaç Platformu'nu kurduk. Platform, biyoteknoloji alanında ülkemizde geliştirme ya da üretim faaliyeti olan veya bu faaliyetleri planlayan tüm ilaç firmalarına açık bir oluşum. Platform üyelerimizin biyoteknoloji alanında bitmiş ve devam eden fiziki yatırımları 820 milyon dolar, yine yapılmış ve devam edecek olan Ar-Ge çalışmalarına ilişkin harcamaları da 485 milyon dolar tutarında. Önümüzdeki 5 yıl içerisinde bu alanda önemli gelişmeler yaşanacağına inanıyoruz. Ülkemizde Ar-Ge ve biyoteknoloji teşviki konusunda çok önemli adımlar atılmış durumda. Bu adımlar, sektörün bu alana ilgisini ve yatırımını da artırmıştır. Ancak, rakiplerimizle etkin rekabet edebilmek için kamunun Ar-Ge ve biyoteknoloji yatırımlarına sağlayacağı desteğin artırılmasına ve farklı teşvik mekanizmaları kurgulanmasına ihtiyaç var." Tokgöz, Ar-Ge'nin güçlenmesi için bazı teşviklere ihtiyaç duyulduğunu anlatıyor: "Rekabet ettiğimiz ülkeleri incelediğimizde, vergisel teşviklerin yanında doğrudan teşviklerin daha hızlı ve kesin sonuçlar doğurduğunu görüyoruz. Bunun yanında, firmaların Ar-Ge'ye ayırdıkları pay baz alınarak pozitif ayrımcılık sağlayan bir sistemin kurulması, firmaların Ar-Ge faaliyetlerinin artmasını sağlayacaktır. Ülkemizde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK gibi kurumların sağladığı kamu fonları kullanılarak Ar-Ge'si yapılmış ürünler bulunuyor.

Kamu kurumları tarafından geliştirilme aşamasında desteklenen bu tip ürünlerin ticarileşme aşamasında da diğer ilgili kamu kurumları tarafından önlerinin açılması doğru bir yaklaşım olacaktır. Bunların yanında, hedefimizi destekleyici bir mevzuat ikliminin yaratılması, özellikle ruhsatlandırma, fiyatlandırma ve geri ödeme sisteminin; yatırımı anlamlı kılabilecek nitelikte düzenlenmesi de büyük önem taşıyor." Türkiye ilaç endüstrisi, son yıllarda ihracat alanında önemli bir atılım içinde. Küresel bir güç olma hedefiyle ülke ihracatına katkısını artırmak için var gücüyle çalışıyor. 2016 yılında ilaç ihracatı 863 milyon dolar tutarındaydı.

2017 yılında ise yüzde 2,9 artışla 890 dolar olarak gerçekleşti. Öte yandan, ilaç ithalatımız, 2017'de yüzde 6 artış göstererek 4.790 milyon doları oldu. Böylece ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 17,9 seviyesinde gerçekleşti. İEİS koordinasyonunda, üyemiz olan ve olmayan ihracatçı firmaların katılımıyla, 2012 yılında Türkiye İlaç İhracatçıları Platformu kuruldu. 33 üyesi olan Platform, endüstrinin dış pazarlarda tanıtımı ve ihracat olanaklarının artırılmasına yönelik çalışmalar yürütüyor. Tokgöz bu konuda şunları söylüyor: "Platformumuzun çalışmaları sonucunda ihracatta ciddi bir artış trendi yakaladığımızı

gururla söyleyebiliriz. İlaç ihracatımız 2010'dan bu yana yüzde 47 düzeyinde arttı. Aynı dönemde, Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 38 oranında arttığı düşünülürse, endüstrinin bu ortalamanın üstünde bir yükseliş kaydetmesi son derece umut verici bir gelişme." Tokgöz bununla birlikte ihracatın halen potansiyelin altında seyrettiğini de vurguluyor. Peki bunun nedeni ne? Tokgöz'den dinleyelim: "İhracatımızın önündeki en önemli engel son 8 senedir uygulanmakta olan sadece mali disipline odaklı fiyat politikaları. Uygulanan bu politikalar nedeniyle Türkiye ilacın en ucuz olduğu ülkelerden birisi. İhracat yaptığımız ülkelerdeki sağlık otoriteleri ülkemizdeki fiyatları referans aldığından firmalarımız bu ülkelere yurt içindeki düşük fiyatlarla ilaç satmak zorunda kalıyor. Ancak bu düşük fiyatlarla, firmalarımızın bu pazarlarda işbirliği yapmak zorunda oldukları distribütörlerin maliyetlerini ve ürünlerinin reçetelenmesi için gerekli tanıtım maliyetlerini karşılamaları mümkün değil. Bu engeli aşmak, daha yüksek fiyat alabilmek için bazı firmalarımız ürünlerini ihracat yaptıkları pazarlarda fason olarak üretirmeyi tercih ediyor. Buna ek olarak, bazı ülkelere ihraç ettiğimiz ürünlerin birçoğu bu pazarlara ecza depoları aracılığıyla ilaç firmalarımızın izni olmadan da gönderiliyor. Bu durum, firmaların ilgili pazarlardaki yatırımlarına, işbirliği yaptığı kuruluşlarla ticari ilişkilerine ve kamu otoriteleri nezdindeki itibarlarına zarar veriyor. Ayrıca yapılan ihracat olması gerekenden daha düşük fiyatlarla yapıldığı için toplam ilaç ihracatı değer kaybediyor."

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası Genel Sekreteri Turgut Tokgöz, "İhracatta ciddi bir artış trendi yakaladığımızı gururla söyleyebiliriz" diyor.